

Tryb postępowania - Niderlandy

SPIS TREŚCI

- 1 Czy muszę skierować sprawę do sądu czy istnieje alternatywne rozwiązanie?
- 2 Czy istnieje termin, w czasie którego należy wnieść sprawę do sądu?
- 3 Czy powinienem skierować sprawę do sądu w danym państwie członkowskim?
- 4 Jeżeli tak, do którego sądu w tym państwie członkowskim należy się zwrócić, biorąc pod uwagę moje miejsce zamieszkania i miejsce zamieszkania drugiej strony lub inne aspekty mojej sprawy?
- 5 Do którego sądu w danym państwie członkowskim powinienem się zwrócić, uwzględniając charakter sprawy i wartość przedmiotu sporu?
- 6 Czy mogę wytoczyć powództwo osobiście czy też muszę to zrobić przez zastępcę procesowego, na przykład adwokata?
- 7 Aby wszcząć postępowanie, do kogo powinienem skierować powództwo: do biura podawczego, do kancelarii sądu czy do innego organu administracji?
- 8 W jakim języku należy złożyć pozew? Czy można to zrobić ustnie czy też wyłącznie na piśmie? Czy można przesłać pozew faksem lub pocztą elektroniczną?
- 9 Czy istnieją specjalne formularze służące do wnoszenia pozwu, a jeżeli nie, to w jaki sposób należy przedstawić sprawę? Czy są jakieś elementy, które należy uwzględnić?
- 10 Czy należy uiścić opłaty na rzecz sądu? Jeżeli tak, to w jakim terminie? Czy muszę uregulować honorarium adwokata już w momencie wnoszenia pozwu?
- 11 Czy można zwrócić się o pomoc prawną?
- 12 Od którego momentu powództwo uznaje się oficjalnie za wytoczone? Czy można otrzymać od organów potwierdzenie, że sprawa została wniesiona do sądu w prawidłowy sposób?
- 13 Czy można uzyskać dokładne informacje na temat terminów dalszych etapów postępowania (takich jak termin stawienia się w sądzie)?

1 Czy muszę skierować sprawę do sądu czy istnieje alternatywne rozwiązanie?

Spór nie zawsze musi być rozstrzygany na drodze sądowej. W niektórych przypadkach można skorzystać z alternatywnych sposobów rozwiązywania sporów.

2 Czy istnieje termin, w czasie którego należy wnieść sprawę do sądu?

Zwykle istnieje termin na wniesienie sprawy do sądu, chociaż będzie się on różnił w zależności od sprawy, w związku z czym nie można udzielić ogólnej odpowiedzi na to pytanie. W razie wątpliwości najlepiej skontaktować się z prawnikiem lub punktem pomocy prawnej (*Juridisch loket*) (<http://www.juridischloket.nl/>).

3 Czy powinienem skierować sprawę do sądu w danym państwie członkowskim?

Zasadniczo pozwany jest wzywany do stawienia się w sądzie państwa członkowskiego, w którym znajduje się jego miejsce zamieszkania.

4 Jeżeli tak, do którego sądu w tym państwie członkowskim należy się zwrócić, biorąc pod uwagę moje miejsce zamieszkania i miejsce zamieszkania drugiej strony lub inne aspekty mojej sprawy?

Jeżeli prawo nie stanowi inaczej, sprawę należy wnieść do sądu okręgowego pierwszej instancji (*rechtbank*) właściwego dla miejsca zamieszkania pozwanego. W razie braku znanego miejsca zamieszkania pozwanego w Niderlandach sądem właściwym jest również sąd właściwy dla miejsca, w którym osoba ta faktycznie przebywa. W związku z tym należy się dowiedzieć, pod jakim adresem i w jakiej niderlandzkiej gminie zamieszkuje pozwany. Jeżeli takie miejsce jest znane, można zapoznać się z [ustawą o strukturze sądów \(Wet op de rechterlijke indeling\)](#), aby dowiedzieć się, w jakim okręgu sądowym znajduje się miejsce zamieszkania lub pobytu pozwanego. Na tej podstawie można określić sąd okręgowy pierwszej instancji, do którego należy skierować sprawę.

5 Do którego sądu w danym państwie członkowskim powinienem się zwrócić, uwzględniając charakter sprawy i wartość przedmiotu sporu?

Zobacz odpowiedź na poprzednie pytanie. Więcej informacji na temat sposobu ustalenia, do którego sądu należy skierować sprawę, znajduje się na stronie internetowej [rechtspraak.nl](#).

6 Czy mogę wytoczyć powództwo osobiście czy też muszę to zrobić przez zastępcę procesowego, na przykład adwokata?

W Niderlandach zgodnie z prawem strony w sprawach cywilnych i handlowych muszą być reprezentowane przez adwokata. Zasada ta ma zastosowanie bez względu na to, czy w danej sprawie postępowanie wszczyna się za pośrednictwem wezwania do stawienia się przed sądem lub na wniosek, czy jest to postępowanie uproszczone, postępowanie o zastosowanie środków tymczasowych czy też np. postępowanie zaoczne w związku z niestawiennictwem.

Wyjątkiem są jedynie roszczenia o wartości do 25 000 EUR lub roszczenia o nieokreślonej wartości, w przypadku których istnieją jednak wyraźne przesłanki, że ich wartość nie przekracza 25 000 EUR. W takich przypadkach sądem właściwym jest sąd okręgowy pierwszej instancji, a strony mogą występować w postępowaniu we własnym imieniu. Strony mogą również skorzystać z pomocy innych osób niż adwokaci, np. radcy prawnego lub komornika sądowego.

Jeżeli sprawa dotyczy umowy o pracę, układu zbiorowego pracy, postanowienia układu zbiorowego pracy uznanego za powszechnie wiążące, umowy o wcześniejszym przejściu na emeryturę, o której mowa w ustawie o umowie ramowej w sprawie wcześniejszego przechodzenia na emeryturę urzędników rządowych (*Wet kaderregeling vut overheidsperoneel*), umowy agencyjnej, umowy najmu lub umowy leasingu, można występować przed sądem również bez adwokata. W takich przypadkach wartość pieniężna roszczenia jest nie ma znaczenia.

7 Aby wszcząć postępowanie, do kogo powinienem skierować powództwo: do biura podawczego, do kancelarii sądu czy do innego organu administracji?

Pisma wszczynające postępowanie należy kierować do sekretariatu właściwego sądu. Należy pamiętać, że istnieje różnica między postępowaniem wszczynanym za pośrednictwem wezwania do stawienia się przed sądem a postępowaniem wszczynanym na wniosek. W postępowaniu wszczynanym za pośrednictwem wezwania do stawienia się przed sądem takie wezwanie najpierw doręcza się pozwanemu, a następnie rejestruje w sekretariacie sądu. Obie czynności musi przeprowadzić komornik sądowy. Następnie postępowanie toczy się zgodnie z wokandą (wykazem spraw rozpatrywanych podczas sesji sądowej). W postępowaniu wszczynanym na wniosek do sekretariatu sądu wniosek jest kierowany bezpośrednio, a dalsza część postępowania również toczy się z wykorzystaniem sekretariatu właściwego sądu. Zob. również „Doręczanie dokumentów”.

Procedura opisana powyżej zmieni się w najbliższych latach, kiedy w życie wejdą przepisy dotyczące postępowania elektronicznego, które będzie obowiązkowe. Przepisy te mają być wprowadzane stopniowo w latach 2017–2021. Docelowo postępowanie elektroniczne ma być obowiązkowe we wszystkich sprawach, w których wymagane jest zastępstwo procesowe. Postępowania w takich sprawach będą wówczas wszczynane przez złożenie pisma wszczynającego postępowanie (*procesinleidin g*) za pośrednictwem strony internetowej służby sądowej (*Rechtsspraak*) lub przez połączenie systemowe między służbą sądową a adwokatem. Zob. również informacje dotyczące automatycznego przetwarzania.

8 W jakim języku należy złożyć pozew? Czy można to zrobić ustnie czy też wyłącznie na piśmie? Czy można przesłać pozew faksem lub pocztą elektroniczną?

Językiem urzędowym w postępowaniu sądowym w Niderlandach jest język niderlandzki. Oznacza to, że wezwanie do stawienia się przed sądem lub (pisemny) wniosek wszczynający postępowanie muszą zostać sporządzone w języku niderlandzkim. Wyjątkiem są pisma procesowe w sprawie rozpatrywanej przez sąd, który znajduje się w prowincji Fryzja – takie pisma mogą być sporządzane w języku fryzyjskim.

Pisma można również składać do sekretariatu sądu okręgowego za pośrednictwem faksu. Przekazywane pisma sądowe otrzymane przez sekretariat przed 24:00 ostatniego dnia terminu uznaje się za złożone w tym terminie. Wyjątkiem są wnioski w sprawach rodzinnych, których nie przyjmuje się, jeżeli zostały wysłane faksem. Pisma sądowe nie mogą być przesyłane pocztą elektroniczną. W latach 2017–2021 stopniowo wprowadzane będzie postępowanie elektroniczne w odniesieniu do wszystkich spraw cywilnych i administracyjnych. Jeżeli w odniesieniu do danego rodzaju sprawy wprowadzone zostanie postępowanie elektroniczne, postępowanie przed sądem będzie można wszcząć drogą elektroniczną przez stronę internetową służby sądowej.

9 Czy istnieją specjalne formularze służące do wnoszenia pozwu, a jeżeli nie, to w jaki sposób należy przedstawić sprawę? Czy są jakieś elementy, które należy uwzględnić?

W prawie określono szczególne wymogi, które dotyczą treści wezwania do stawienia się przed sądem lub (pisemnego) wniosku wszczynającego postępowanie. W nowych przepisach umożliwiających prowadzenie postępowania elektronicznego przewidziano, że postępowanie będzie można wszcząć tylko w jeden sposób. Przepisy te mają być stopniowo wprowadzane od września 2017 r. do 2021 r. Więcej informacji znajduje się w [Krajowym regulaminie wzywania do stawienia się przed sądem w sprawach cywilnych \(Landelijk Procesreglement voor civiele dagvaarding bij de rechtbanken\)](#) [w rozdziałach *Rechtbanken* („Sądy okręgowe”), *Handel* („Handel”)] oraz w [Regulaminie postępowań wszczynanych na wniosek w obszarze prawa cywilnego handlowego / postępowań uproszczonych \(Procesreglement voor verzoekschriftenprocedure sector civiel handel /voorzieningenrechter\)](#).

Postępowania wszczynane za pośrednictwem wezwania do stawienia się przed sądem

W postępowaniu wszczynanym za pośrednictwem wezwania do stawienia się przed sądem komornik sądowy najpierw doręcza takie wezwanie pozwanemu, a następnie rejestruje je w sekretariacie sądu. Wezwanie musi zawierać: imię i nazwisko powoda, przedmiot roszczenia, imię i nazwisko pozwanego, podstawy roszczenia oraz dokumenty potwierdzające przedstawione przez powoda na poparcie roszczenia. W wezwaniu określa się również datę rozprawy i sąd, który będzie rozpoznawał sprawę.

Akta muszą zawierać następujące dokumenty:

1. oryginał wezwania do stawienia się przed sądem;
2. jeżeli wezwanie do stawienia się przed sądem ma zostać doręczone za granicą – oryginały dokumentów potwierdzających, że doręczenie przeprowadzono prawidłowo;
3. dowody potwierdzające, że otrzymano pomoc prawną finansowaną ze środków publicznych, zaświadczenie o dochodach lub odpis wniosku o pomoc prawną finansowaną ze środków publicznych bądź zaświadczenia o dochodach;
4. dowody potwierdzające wybór miejsca zamieszkania przez pozwanego;
5. dowody (pisma), które mają zostać wykorzystane w postępowaniu;
6. zawiadomienie o tym, czy przed postępowaniem odbyła się najpierw mediacja; w przypadkach wymienionych poniżej należy również złożyć następujące dokumenty:
7. jeżeli roszczenie dotyczy zwrotu kosztów zajęcia – kopie dokumentów dotyczących zajęcia;
8. w przypadku przekazania sprawy – postanowienie o przekazaniu sprawy i załączone do niego dokumenty;
9. jeżeli wezwanie do stawienia się przed sądem ma zostać opublikowane lub przetłumaczone na język obcy – dokument potwierdzający dokonanie takiej czynności.

Postępowanie wszczynane na wniosek

W postępowaniu wszczynanym na wniosek do sekretariatu sądu wniosek trafia bezpośrednio, a dalsza część postępowania również toczy się za pośrednictwem sekretariatu właściwego sądu.

Akta muszą zawierać następujące informacje:

1. imię/imiona i nazwisko oraz miejsce zamieszkania lub, jeżeli miejsce zamieszkania nie znajduje się w Niderlandach, miejsce obecnego pobytu powoda;
2. imię i nazwisko, adres, miejsce zamieszkania lub, jeżeli miejsce zamieszkania nie znajduje się w Niderlandach, miejsce, w którym przebywa każdy z pozwanych i każda z zainteresowanych stron zgodnie z wiedzą powoda;
3. jasny opis wniosku i podstawy jego złożenia, w tym podstawy właściwości miejscowej danego sądu;
4. imię i nazwisko oraz numer telefonu adwokata prowadzącego daną sprawę.

Każda strona, która powołuje się na jakikolwiek dokument w wezwaniu do stawienia się przed sądem, oświadczeniu pisemnym lub innym piśmie, ma obowiązek załączyć kopię takiego dokumentu.

10 Czy należy uiścić opłaty na rzecz sądu? Jeżeli tak, to w jakim terminie? Czy muszę uregulować honorarium adwokata już w momencie wnoszenia pozwu?

Opłaty sądowe muszą zostać wniesione w momencie wytoczenia powództwa. Kwota takich opłat zależy od charakteru i wartości przedmiotu sporu. W praktyce wspomnianą kwotę często pokrywa adwokat, a następnie pobiera ją od klienta. Jeżeli w postępowaniu konieczne jest powołanie biegłego (np. księgowego, specjalisty z dziedziny medycyny lub specjalisty technicznego), sąd ostatecznie obciąża kosztami stronę przegrywającą, chyba że w danej sprawie postanowi inaczej (np. w sprawach rodzinnych, gdzie koszty zwykle ponosi strona, która odpowiada za ich powstanie). To samo dotyczy kosztów powołania świadków i kosztów związanych z innymi formami przeprowadzenia dowodów.

Adwokaci naliczają honorarium za swoje czynności w oparciu o stawkę godzinową (z/bez VAT), chyba że strona ma prawo do otrzymania pomocy prawnej finansowanej ze środków publicznych (zob. również pytanie 11). Co do zasady honoraria adwokackie w Niderlandach nie mają z góry określonej wysokości. Zaleca się, by z wyprzedzeniem uzyskać informację na ten temat od swojego adwokata lub od Niderlandzkiej Izby Adwokackiej (Nederlandse orde van Advocaten). Większość adwokatów wymaga zaliczki, a następnie informuje o opłatach za wykonaną pracę w toku postępowania, zaś na koniec wystawia fakturę.

11 Czy można zwrócić się o pomoc prawną?

W Niderlandach można uzyskać pomoc prawną finansowaną ze środków publicznych. Każdy, kto potrzebuje pomocy prawnej, ale nie może sobie na nią pozwolić, może ubiegać się o pokrycie części kosztów procesu. Następnie Rada Pomocy Prawnej (Raad voor Rechtsbijstand) opłaca część kosztów adwokata, ale konieczne jest również wniesienie wkładu własnego. Wysokość wkładu zależy od sytuacji finansowej. Wniosek jest składany do Rady Pomocy Prawnej przez adwokata. Warunki kwalifikujące przedstawiono na stronie internetowej Rady Pomocy Prawnej (<http://www.rvr.org/>).

12 Od którego momentu powództwo uznaje się oficjalnie za wytoczone? Czy można otrzymać od organów potwierdzenie, że sprawa została wniesiona do sądu w prawidłowy sposób?

W przypadku postępowania wszczynanego za pośrednictwem wezwania do stawienia się przed sądem powództwo uznaje się za wytoczone od dnia wystosowania takiego wezwania. Powód składa wezwanie do stawienia się przed sądem do sekretariatu sądu nie później niż w ostatnim dniu, w którym sekretariat sądu jest otwarty, przed datą rozprawy, którą określono w wezwaniu (wyznaczony termin rozprawy). Sekretarz wpisuje sprawę na wokandę do rozpoznania przez sąd w składzie jednoosobowym.

Sprawa przestaje być zawista, jeżeli wezwanie nie zostanie złożone do sekretariatu sądu przed tym terminem, chyba że w ciągu dwóch tygodni od daty rozprawy wpisanej na wokandę określonej w wezwaniu do stawienia się przed sądem zostanie złożone ważne ponowne wezwanie.

W przypadku postępowania wszczynanego na wniosek powództwo uznaje się za wytoczone w dniu złożenia wniosku do sekretariatu sądu.

Co do zasady nie wysyła się potwierdzenia, że sprawa została wniesiona do sądu w prawidłowy sposób. Jeżeli w postępowaniu wszczętym za pośrednictwem wezwania do stawienia się przed sądem wezwanie zawiera braki, powód czasami otrzymuje możliwość usunięcia takich braków. To samo dotyczy postępowań wszczynanych na wniosek. Sekretariat sądu nie ma jednak obowiązku zapewnienia takiej możliwości.

W postępowaniu, które musi być prowadzone elektronicznie, system elektroniczny generuje potwierdzenie odbioru, które jest załączane do elektronicznych akt sprawy. Strony mają w każdym momencie wgląd w dokumenty drogą elektroniczną.

13 Czy można uzyskać dokładne informacje na temat terminów dalszych etapów postępowania (takich jak termin stawiennictwa w sądzie)?

Nie można natychmiastowo uzyskać dokładnych informacji na temat harmonogramu postępowania w sekretariacie sądu lub w chwili wszczęcia postępowania. Oczywiście, zainteresowany otrzyma zawiadomienie o tym, kiedy dana sprawa ma zostać rozpoznana. Zwykle adwokat lub sekretariat sądowy będzie w stanie udzielić ogólnych informacji na temat terminu rozpatrzenia sprawy, ale nie ma obowiązku przekazywania takich zawiadomień.

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwy punkt kontaktowy Europejskiej Sieci Sądowej (EJN). Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. ESS ani Komisja Europejska nie ponoszą odpowiedzialności za

wszelkie informacje, dane lub odniesienia zawarte w tym dokumencie. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.

Ostatnia aktualizacja: 02/01/2019